

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.

Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD

Waterkant No 4. Overzijde.

DRUKKER. B. L. BOGAERS

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—

Afzonderlijke nummers fl. 0.15.

Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Waar het om gaat.

We moesten hier eigenlijk een groot vraagteken plaatsen. Moeilijk valt het te zeggen, waar het om gaat in de laatste week.

15 October werd Ostende ingenomen door de Duitschers; de Koning was met zijn leger en regering juist daags te voren naar Havre gereisd. Sinds dien 15 October wordt er in den Zuid-Westelijken hoek van België hevig gevochten.

Het schijnt, dat de Duitschers de havenplaatsen Duinkerken, Calais en Boulogne, alle drie tamelijk dicht bij elkander gelegen, met alle geweld in hun macht willen hebben.

Om elken doortocht in de Straat van Calais te kunnen beletten?

Dat zou betekenen, dat een groot deel der Engelsche handelsvloot nu ook stil moest gaan liggen, en de Engelschen in Frankrijk voor goed zouden zijn afgesneden van hun land en geen enkele versterking meer konden bekomen.

Dat zou betekenen, het stopzetten van allen toevoer van ammunisie en proviand, en vooral van hulp troepen uit de Engelsche Koloniën.

Of willen de Duitschers langs het Nauw van Calais een operatie-basis vormen voor hun luchtvloot; misschien ook wel voor hun onderzeeërs, die nooit ver van hun kust kunnen?

Of zou het nu eindelijk tot een zeegevecht komen, waarbij eenige vluchthavens in de Noordzee voor de Duitschers van het grootste belang zouden zijn?

Op al deze vragen kan men een antwoord geven, maar zeker weten doen we voorerst nog niets.

Alleen dit: Duitschers, zoowel als Verbondenen hechten groote waarde aan het bezit der zeehavens.

Duitschers zoowel als Engelschen zijn op het oogenblik aan het manoeuvreren in de Noordzee, de Engelschen met hun kruisers, de Duitschers met hun onderzeeërs.

Waar deze laatste van daan zijn gekomen, is voorerst nog een raadsel; maar ze zijn er.

Daar wij hier Fransche telegrammen ontvangen, zijn wij niet zoo heel zeker den objectieven toestand van het oogenblik te kennen, maar als er niet te veel overdrijving in het spel is, hebben de Duitschers weer leelijk klop gehad in België en zijn ze 'n 30 à 45 K.M. achteruitgedrongen, van de kust af.

De Belgen hebben zich in deze gevechten weer krancig gedragen en werden dapper geholpen door de

Engelschen. De Franschen hebben genoeg te doen met zich te weren tegen de Duitschers in Noord-Frankrijk. Ook hier, zoo men de telegrammen gelooven mag, is een kleine terugtrekkende beweging van de Duitschers merkbaar. Ze gaan meer naar Duitschland terug dan in de richting van Parijs vooruit.

Als leek kunnen we niet oordeelen over militaire plannen; maar het valt toch wel wat op, dat de Duitschers zoo telkens van plan veranderen. Ze laten zich te veel leiden door de omstandigheden zonder die te beheerschen. Eerst was hun opmarsch vast en zeker naar Parijs. Toch hielden ze zich veel te lang op in het Westelijk gedeelte van België, terwijl de verbinding Aken-Luik-Namen-Dinant en Namen-Mauberge voor hen open lag. Was het hun werkelijk ernst geweest om de neutraliteit van België niet meer te schenden dan noodig was, dan hadden zij, toen de doortocht naar Frankrijk gemaakt was, zich tevreden moeten stellen met het Zuid-Oostelijk deel van België open te houden voor de Duitsche troepen, en het overige gedeelte van België ongeschonden moeten laten. Het hoofdplan: „Naar Parijs!” hadden zij moeten vasthouden en doorzetten met volle kracht. Toen hun twee de opmarsch naar Parijs half September opnieuw werd gestuit, trokken ze terug naar België en besteedden hun beste krachten weder aan de vernieling van Antwerpen en andere Belgische steden. Op het oogenblik begeren ze zich alweer op zijlijntjes, terwijl de groote slaglinie inactief blijft al bijna een maand.

Ze schijnen zich nu meer tegen de Engelschen dan tegen de Franschen te keeren.

We herhalen: Waar gaat het toch om?

Vredesgeruchten.

Onze trouwe Lezer zal zich herinneren, dat wij in ons nummer van 26 Sept. II. gesproken hebben over het *Einde van den Oorlog*. Wij zien nu uit de Nederlandsche Bladen, dat omstreeks 20 en 23 September ook in Europa druk gesproken werd over de vredesgeruchten.

In verband hiermede ontleenen wij aan de „Times” nog het volgende: Duitschland heeft op de niet-officiële inlichtingen der Vereenigde Staten, betreffende de opening der vredesonderhandelingen, een ontwijkend antwoord gegeven. Het ant-

woord kwam van den rijkskanselier en zou, volgens inlichtingen uit de hoogste diplomatieke kringen, de houding des keizers als volgt weer-geven.

1. Duitschland is gaarne bereid om bemiddelingsvoorstellen in onderhandeling te nemen, maar wordt hierin verhinderd door de houding van Engeland.

2. Duitschland zal den strijd niet opgeven, zoolang Engeland blijft volhouden, dat de strijd moet voortduren, tot een beslissing gevallen is.

3. Duitschland kan enkel aan bemiddeling en vrede denken, als de verbondenen zich bereid toonen een welwillende en verzoenende houding aan te nemen.

4. Als deze oorlog moet voortduren, tot een beslissing gevallen is, zooals Engeland dagelijks beweert, zal Duitschland blijven vechten; indien de verbondenen vast besloten zijn om Duitschland te verscheuren en te vernietigen, zal dit land vechten tot den laatste man.

5. Indien de wereld op een algemeene ontwapening hoopt, is het slechtste middel daartoe wel de vernietiging van Duitschland. Een verscheurd Duitschland zou een herhaling zijn van het tijdperk na de oorlogen van Napoleon, en elke man, elk kind, elke hond, elke kat zou gewapend worden voor den revanche-oorlog.

6. Duitschland is bereid te verklaren, dat de oorlog onbeslist is. Zulk een oplossing zou de beste weg zijn om den toekomstigen vrede in Europa en de algemeene ontwapening te verzekeren. Een volledige overwinning van een der beide partijen zou tot geen duurzamen vrede leiden.

Er zijn drie voor-voorwaarden, opdat Duitschland zou kunnen overgaan tot een in overweging nemen van het voorstel der vredesonderhandelingen:

1. Er moet iets meer zakelijks zijn in het aanbod der Vereenigde Staten dan alleen een aanbieden van goede diensten. Hoewel Amerika erkent, dat hier levensbelangen voor Duitschland op het spel staan, bevat het aanbod geen enkele dergelijke verzekering van den kant der verbondenen. Engeland moet afzien van zijn eisch om een beslissenden oorlog te strijden, welke tot de volledige vernietiging van Duitschland zou leiden. Zoolang het in deze houding volhardt, zal Duitschland gedwongen zijn, om alle bemiddelingsvoorstellen af te wijzen.

2. Het keizerrijk in Europa mag niet ontwricht worden. Terwijl de onderhandelingen worden gevoerd over de koloniën, moet het Duitsche rijk intact blijven.

3. Duitschland moet in de toekomst door de omliggende mogendheden met rust gelaten worden.

Iedere Duitscher is er vast van overtuigd, dat Duitschland een oorlog van zelfverdediging voert tegen Rusland, Frankrijk en Engeland. Leven en laten leven is de politiek, welke Duitschland ook door zijn tegenstanders wenscht te zien nageleefd.

Het vriendschappelijk bemiddelingsvoorstel wordt dus door Duitschland afgewezen, wijl het er niet zeker van is, dat het ook door de verbondenen in overweging zal genomen worden.

Het Rapport van veldmaarschalk French.

Aan het rapport van veldmaarschalk French ontleenen wij thans, via de Engelsche bladen, nog het een en ander. Het rapport loopt van 4 tot 10 September.

Op Vrijdag 4 September werd het duidelijk, dat een verandering werd gebracht in den opmarsch van bijna het geheele Deutsche leger. Dit leger had sinds den slag bij Bergen op 23 Aug. haar rol vervuld in de ontzaglijke strategische onderneming om voor de geallieerden een Sedan te scheppen door den linkerzijvleugel van de geheele linie om te trekken en te omsingelen en zoowel de Britten als de Franschen, naar het Zuiden te drijven. In het doel van het Deutsche leger was nu een verandering gekomen; en waargenomen werd, dat de Deutsche troepen tegenover de Engelschen zich begonnen te bewegen in Zuid-Oostelijke richting, inplaats van naar het Zuid-Westen, naar de hoofdstad.

Een sterke achterhoede langs de rivier de Ourcq (die naar het Zuiden stroomt en te Lizy-sur-Ourcq in de Marne valt), achterlatende, om zich het zesde Fransche legerkorps, dat alsdan gevormd was en ten Noord-Westen van Parijs stond, van het lijf te houden, voerden zij blijkbaar een flankbeweging uit, evenwijdig loopende langs ons front. Daar zij niets van de Engelschen wisten, die zij als buiten gevecht gesteld beschouwden, begonnen zij 'n poging om de linkerflank van het Fransche hoofdleger aan te vallen, dat zich in een lange gebogen lijn uitstrecte van onze rechtervleugel naar het Oosten, en zoo tegen de linkerflank alléén de omtrekkende beweging uit te voeren, welke tegen de verbonden troepen der geallieerden mislukt was.

Op Zaterdag 5 September werd deze beweging der Duitschers voortgezet en groote vooruitgeschoven

troepenmachten trokken de Marne naar het Zuiden over bij Trilport, Sammeroy, La-Ferté-sous-Jouarre en Château-Thierry. Er werd stevig gevochten met het vijfde Fransche legerkorps op de Fransche linkerflank, welke uit de stellingen ten Zuiden van de Marne naar de Seine gedreven werd. Op Zondag trokken groote vijandelijke troepenmachten de Marne over en drongen door tot Coulommiers, den Britschen rechtervleugel voorbij. Verder naar het Oosten werden de Duitschers bij nacht aangevallen door het vijfde Fransche legerkorps, dat met de bajonet drie dorpen veroverde.

Begin van den terugtocht.

Op Maandag 7 September trokken op dit gedeelte van het terrein de geallieerden overal vooruit. Onze krachten, die nu versterkt waren, drongen naar het Noord-Oosten door, in samenwerking met een opmarsch van het vijfde Fransche legerkorps naar het Noorden en van het zesde Fransche legerkorps naar het Oosten, tegen de Deutsche achterhoede langs de Ourcq.

Misschien verzwakt door het weg-zenden van troepen naar het Oostelijke gevechtsterrein, en begrijpende, dat de actie van het zesde Fransche legerkorps tegen de Ourq-linie en het oprukken van de Britten hun eigen flank-beweging in groot gevaar brachten om op de achterhoede en den rechtervleugel te worden aangegepen, begonnen de Duitschers op dien dag naar het Noord-Oosten terug te trekken. Dit was de eerste maal, dat deze troepen moesten terugwijken na hun aanval op Bergen, veertien dagen geleden, en, uit ontvangen berichten bleek, hoe hevig zij waren teleurgesteld door het bevel om terug te trekken, nu zij zoo dicht bij Parijs stonden. De op gevangenen gevonden brieven laten geen twijfel, of de algemeene indruk onder de vijandelijke troepen was, dat zij op 't punt waren, Parijs binnen te trekken.

Op Dinsdag 8 September werd de terugtocht der Duitschers naar het Noord-Oosten voortgezet. Hunne achterhoede ten Zuiden van de Marne werd naar de rivier teruggedrongen door onze troepen en door de Franschen op onze rechtervleugel. De laatste namen drie dorpen na een gevecht van man tegen man, waarin aan den vijand gevoelige verliezen werden toegebracht.

De gevechten bij de Ourcq werden op dezen dag voortgezet en waren zeer bloedig, want de Duitschers hadden veel artillerie op deze lijn oengegheeft. Weinig vijandelijke infanterie werd door de Franschen

NAAR HET GELUK.

(Uit het leven van een bekeerling).

LXV. Slotwoord.

Wie van goeden wille is, dien moeten toch de oogen wel open gaan! Als reeds Johannes de Dooper, die slechts de Voorlooper des Heeren was, om den menschgeworden God, den verwachten Verlosser aan te kondigen aan de Wereld, als hij reeds genoemd wordt „een Propheet en meer dan een Propheet”; „een Engel, die uitgaat voor 's Heeren aangezicht om Hem den weg te bereiden”, hoeveel verhevering moeten dan Maria en Joseph geweest zijn!

Maria, uit wie God mensch werd, en Joseph, wien de bescherming der Moeder-maagd en van haar Goddelijk Kind was toevertrouwd!

Welke Christen zal bij het aanschouwen der veelvuldige versplijtering van het Christelijk Geloof niet terug willen keeren tot de opvolging van Christus' hoogste gebod: één te zijn in ons geloof! Willen wij echter tot deze eenheid weder keeren, dan moeten wij vóór alles overtuigd worden, dat wij, die ontstaan zijn

uit het wegwerpen van het kerkelijk gezag, geen kerkelijke eenheid meer kunnen bezitten. Wij, die eenheid des geloofs missen, welke toch zoo nadrukkelijk door de Evangelien wordt gevorderd, wij hebben tevens daardoor het recht verloren ons Evangelisch te noemen.

Het zal een zwaar en moeilijk werk wezen voor ons een aangenaam klinkend en toch ook passend naam te vinden; het is, alsof wij, tot straf voor onzen afval van de Kerk, ook onzen naam verloren hebben.

In het begin heetten wij ons „Ketters”, dat is: aanhangers der reïne, zuivere leer.

Maar die naam klonk ons spoedig als een scheldwoord.

Toen noemden wij ons „Protestanten”, doch ook dit beledigde ons gevoel, omdat wij daardoor immer eraan herinnerd werden, dat wij protesteerden tegen de oude Moeder-Kerk.

Oud-Katholiek klonk ook al verachtelijk. Ten slotte noemde zich eenieder naar zijn eigen voorganger en leidman bij zijn afval: Arianen, Nestorianen, Paulicianen, Priscillianen, Lutheranen, Eutychianen, Pelagianen, Semipelagianen, Irvingia-

nen, Presbyterianen, Audianen, Adelphianen, Helvidianen, Jovinianen, Massalianen, Arminianen, Schwenkeldianen, Campanianen, Socinianen, Franktarianen, Berengianen, Aërianen, Valentinianen, Eunomianen, Novatianen, Puriteinen, Sandemanen, Anglikanen, Wesleyanen.....

Moet ik nog meer namen noemen? Maar ik zie nog geen einde aan de reeks.

Lieve lezer, ge zult er reeds genoeg van hebben. Mijn begint het bij die eentonige, vervelende, dorre opsomming te draaien, en ik vrees bij U voor hetzelfde gevoel.

Daarenboven het hart blijft toch onbevredigd bij de opnoeming van al die namen. Wat gaan ons al die namen van verschillende menschen aan, terwijl ons Goddelijk Geloof toch immers steunt op Christus! Christus wil eenheid, geen verdeeldheid in 't Geloof.

Wij noemen ons Evangelisch, en op iedere bladzijde van het Evangelie lezen wij onze veroordeeling: „Wie niet met Christus is, is tegen Hem, wie niet met Hem vergadert, verstroot.”

Wordt vervolgd.

Van Curaçao naar New-Orleans

LANGS EEN OMWEG.

Aangeboden door

J. H. B. GRAVENHORST.

Bij het vernemen van deze bedreiging van den gevreesden Hareinpara, sprongen de beide Indiaansche jongens, die op het dek gehurkt waren, op, liepen huilende naar den kapitein, omstrengelden zijne beenen en verzochten hem dringend hen bij zich aan boord te houden en hen niet te laten verdrinken of doodschieten, zij beloofden hem te zullen liefhebben, goed te bedienen en altijd dankbaar te zijn; vertelden dat hun moeder slechts twee zonen had, dat zij die moeder zoo lief hadden, zoo gaarne wenschten terug te zien en dat die moeder, behalve eenige goede muilen, den kapitein uit dankbaarheid hun oudste zuster zeker als vrouw zoude geven, indien hij hun het leven reddde. Zijne armen om de beide huilende kindertjes slaande, stelde hij, hun gerust, liet het vaatje kruut op dek

brengen en aan den hoofdman Hareinpara overhandigen, die nogmaals den kapitein verzekerde, dat hij gerust hier in de baai kon blijven liggen en geen oogenblik de Kosinos behoefte te vreezen.

Met de kracht van een Hercules den kapitein weder oarmende, nam de geduchte Hareinpara afscheid en vertrok in zijn kano met twee zijner roeiers naar land. Bij zijn aankomst loste hij een gewerschot, tot sein aan zijne strijders, om zich te verzamelen en bij hem te komen.

Met het aanbreken van den dag zag men van boord een groote rode vlag in hun kamp waaien.

De troep was het land ingetrokken en had zich, aan den voet van de Kohoro-berg, gelegerd, in het gezicht van den schoener.

Twee dagen na het bezoek van Hareinpara lichtte de Z. M. het anker en zeilde de F-baai uit met bestemming naar het eiland St. D. Aan boord bevonden zich Himare en de beide Indiaansche jongens, die zij als een moeder verzorgde en aan wie zij de namen van Pépi en Sisco gegeven had, wijl de kinderen hun naam niet wisten op te geven. Zij gevoelden zich zeer gelukkig aan

waargenomen. Het vijfde Franche legerkorps deed een stoutmoedigen aanval op de Duitschers te Montmirail, en heroverde deze plaats.

Op Woensdag 9 September werd de slag tusschen het zesde Franche legerkorps en wat nu de Duitse flank geworden was, langs de Ourcq voortgezet. Het Britsche korps, den tegenstand langs de Petit Morin overwinnende, trok de Marne over, de Duitschers vervolgende, die nu haastig naar het Noorden aftrokken. Een onzer korpsen werd opgehouden door een hardnekkige verdediging van een sterke achterhoede met machine-geweren te La Ferté-sous-Journe, waar de brug verwoest was.

Britsche overwinningen.

Op Donderdag 10 September vervolgde het zesde Franche legerkorps zijn druk naar het Westen, terwijl het vijfde korps, met geforceerde marschen, de lijn Château Thierry-Dormans-sur-Marne bereikte. Ook onze troepen zetten de vervolging voort ten Noorden van laatste genoemde rivier en na veel vechten maakten wij 1500 gevangenen en namen vier kanonnen, zes machine-geweren, en 50 transport-wagens. De vijand had veel dooden en gewonden en de talrijke dichte wouden, die de streek ten Noorden van de Marne overdeken waren vol Duitse achterblijvers. De meesten van hen schenen minstens twee dagen zonder voedsel geweest te zijn. De Duitschers schijnen waarlijk bij deze operaties gedemoraliseerd te zijn en geneigd zich bij kleine groepen over te geven en de algemeene toestand schijnt zeer gunstig voor de verbonden legers.

In de dorpen, door den vijand bezet, is veel brutale en onnodige schade aangericht. Particuliere eigendommen zijn moedwillig vernield, schilderijen in de kastelen in stukken gesneden en de huizen zijn over het algemeen geplunderd. Onweerlegbare getuigenissen verklaren mede, dat de inwoners erg mishandeld zijn.

Tijdens de gevechten hebben zich belangrijke incidenten voorgedaan. De tiende afdeling van ons tweede legerkorps, naar het Noorden trekkend, bevond, dat een andere infanterie-afdeling op eenigen afstand in gelijke richting trok. Eerst meende men met Britsche troepen te doen te hebben. Na eenigen tijd echter werd ontdekt, dat men met terugtrekkende Duitschers te doen had. Aanstands werden maatregelen genomen om den vijand af te snijden die op een hollen weg omsingeld werd, waar 400 man zich moesten overgeven.

Op 10 September werd een kleine afdeling Franschen onder een officier afgesneden en omsingeld. Na wanhopigen tegenstand te hebben geboden, besloten zij tot het einde te strijden. Eindelijk werden de officier en een der manschappen achtergelaten, daar beiden gewond waren. De Duitschers kwamen en riepen hun toe de wapens neder te leggen. De Duitse bevelhebber evenwel liet hen weten hunne wapens te behouden en vroeg dan vergunning om den gewonden officier de hand te drukken. De gewonde officier werd weggedragen met het gevecht op de baar naast zich.

De aankomst van versterkingen en het voortdurend voorwaarts rukken hebben de troepen zeer verheugd en zij zijn vol ijver en lust om verder te trekken.

De Engelsche vliegers.

Een der voornaamste successen van den veldtocht zijn wel de resultaten, door het Koninklijke Vlieger-

korps bereikt. Het is onmogelijk, gezien de behaalde successen, dit korps te veel te roemen of te veel eer te brengen aan onze vliegers, waar de vooral gedurende den laatste opmarsch verkregen inlichtingen niet te hoog kunnen worden aangeslagen. Later kunnen eenige voorbeelden gegeven worden van hetgeen bereikt werd en de betekenis der resultaten in het licht worden gesteld, doch de tijd daarvoor is nog niet gekomen. Dat de diensten van ons vliegerkorps door onze verbonden zeer op prijs worden gesteld, blijkt uit de volgende boodschap van den opper-bevelhebber van het Franche leger in den nacht van 9 September door veldmaarschalk sir John French ontvangen:

„Hebt de goedheid aan marschall French mijn bijzondere dank over te brengen voor de diensten, iederen dag door het Engelsche vliegerkorps bewezen. De juistheid en nauwkeurigheid en het geregelde der tijdingen door de leden van dit korps gebracht getuigen voor de volmaakte organisatie en ook voor de volkomene „training“ van bestuurder en waarnemer.”

Om een oppervlakkig denkbeeld te geven van den verrichten arbeid, is het voldoende er op te wijzen, dat gedurende een periode van twintig dagen tot 10 September dagelijks meer dan negen verkenningstochten over een uitgestrektheid van meer dan honderd mijlen ten uitvoer werden gebracht.

Het voortdurende doel onzer vliegers was de juiste stelling van den vijand te weten te komen en ook nu en dan — daar de operaties loopen over een zoo groot terrein — van onze eigen troepen. De aangenomen tactiek tegenover vijandelijke vliegtuigen is steeds deze oogenblikkelijke met een of meer Britsche machines aan te vallen. Deze tactiek is vol succes geweest, daar in vijf gevallen Duitse bestuurders of waarnemers in de lucht getroffen zijn en hunne vliegtuigen zijn neergehaald. Het Britsche vliegerkorps heeft daarvoor een persoonlijk overwicht gekregen, dat ons evenzeer ten goede komt als 't den vijand schade doet. In hoeverre 't aan deze oorzaak is toe te schrijven kan nog niet worden vastgesteld, doch het feit blijft, dat de vijand thans veel minder ondernemend is geworden bij zijne vluchten. Iets in de richting van het meesterschap over de lucht is reeds gewonnen.

Volgens het beginsel, dat het voornaamste doel van militaire vliegers is het winnen van inlichtingen, is tot nu toe weinig gebruik gemaakt van bom-aanvallen. Op een nacht is een bom ontploft in een Duitse legerplaats, terwijl uit een dagboek op een dooden Duitschen cavalerist gevonden blijkt, dat een bom door een onzer vliegtuigen op een kolonne ruiters worpen den munitie-wagen trof. De nu volgende ontploffing doodde vijftien vijandelijke manschappen.

De Maasbode.

De Engelsche operaties.

Sinds Donderdag 10 September is het leger voortdurend den vijand blijven teruggedrijven, in samenwerking met het Franche leger. In het gebied, dat voor het Britsche leger lag, voor dat de opmarsch begon rechtstreeks naar Laon, bevinden zich zes rivieren, die dwars op de richting van den opmarsch loopen, terwijl het mogelijk was, dat de Duitschers bij elk van die rivieren tegenstand hebben kunnen bieden; het zij de Marne, de Ourcq, de Vesle, de Aisne, de Ailette en de Oise.

De vijand bezette de lijn van de Marne, die den 9en September door

onze legermacht werd overgestoken, bij welk operatie alleen de rechterhoede betrokken was. Onze overtocht van de Ourcq, die hier bijna zuiver Oost-West loopt, werd niet betwist.

De Vesle werd slechts zwak verdedigd, de tegenstand langs de Aisne, zoowel tegen de Franschen als de Engelschen, is geweest en is nog zeer beslist.

Vrijdag, den 11en, werd weinig tegenstand ontmoet langs ons front; de dag ging voorbij met het vooruitdringen en het omsingelen van enkele vijandige troepenafdeelingen. Tegen den nacht hadden onze troepen een lijn bereikt, Noordelijk van de Ourcq, dien dag eindigde de algemeene opmarsch van de Franschen over de geheele lijn in een besliste overwinning.

Het 4de leger van hertog Albrecht van Wurtemberg werd over de Saulx teruggedreven en al het geschut van een Duitsch legerkorps buitgemaakt met een aantal Duitse vaandels.

Zaterdag, den 12en, werd de vijand bevonden een buitengewoon sterke stelling in te nemen, tegenover ons, Noordelijk van de Aisne. Te Soisson hadden zij beide oevers van de rivier bezet en op de heuvels ten Noorden een stelling ingegraven. Ons 3de legerkorps bereikte de hoge vlakke ten Zuiden van de Aisne, van waar men de Aisne-vallei ten Oosten van Soisson kan beheerschen. Hier had een artillerie-duel plaats, gedurende het grootste gedeelte van den dag. De vijand had een zeer groot aantal zware howitzers in goed verborgen stellingen.

De bewegingen van dit 3de legerkorps, geschieden in samenwerking met die van het 6de Franche leger, aan onzen linkervleugel, hetwelk gedurende den nacht de stad bezette. Ons 2de legerkorps trok de Aisne niet over.

Het 1e legerkorps ging de Vesle over naar den Zuidelijken oever van de Aisne. Te Braine bezette de 1e cavalerie-divisie met een gedeelte van onze infanterie omstreeks den middag de stad, den vijand naar het Noorden verdrijvend. Ongeveer honderd gevangenen werden gemaakt in den omtrek van Braine, en de Duitschers wierpen een groote hoeveelheid amunitie voor veldgeschut in de rivier. Op onzen rechtervleugel bereikten de Franschen de lijn van de Vesle, dien dag werd er actie gevoerd langs de Aisne, die den 13en nog niet was afgeloopen.

Buitengewoon sterke tegenstand werd ontmoet langs ons geheele front, over eene lengte van ongeveer 15 mijlen, tegen het vallen van den nacht waren gedeelten van al onze drie legerkorpsen over de rivier en keerde de cavalerie naar den Zuidelijken oever terug. Aan onzen linkervleugel drongen de Franschen op, maar werden door artillerievuur belet een pontonbrug te Soisson te bouwen.

Intusschen kwam een groot aantal infanteristen over een boog van een spoorbrug, die daar was blijven staan. Gedurende de laatste drie of vier dagen werden vele geïsoleerde troepen Duitschers ontdekt, die zich verscholen hadden in bosschen achter onze lijn, zij schenen blijde te zijn zich te kunnen overgeven.

De volgende bijzonderheden worden gemeld, omtrent het optreden van den vijand in drie kleine steden Noordelijk van Parijs. Te Senlis werd vastgesteld, dat een strooper een Duitschen soldaat had doodgeschoten toen de troepen de stad binnentrokken. De Duitschers bevalen, dat de burgemeester van de stad en vijf andere aanzienlijke ingezetenen bijeen zouden komen en dwongen hen om te knielen voor de graven die reeds gedolven waren. Verschillende voorraden werden op-

gevorderd en vervolgens werden de zes burgers naar de nabijzijnde veld gebracht en daar dood geschooten. Volgens getuigenis van verschillende onafhankelijke personen werden bovendien nog 24 burgers, waaronder vrouwen en kinderen, doodgeschoten, daarna werd de stad geplunderd en op verschillende plaatsen in brand gestoken alvorens ze ontruimd was. Men gelooft, dat de kathedraal geen schade leed, maar vele huizen werden verwoest.

Creil werd ook volkomen uitgeplunderd en vele huizen werden verbrand.

Te Crepy werden den 3en September voorraden opgevorderd, onder bedreiging van 1 miljoen francs boete voor elke dag vertraging.

Reims werd door den vijand den 3en September bezet en door de Franschen na een verwoed gevecht hernomen.

Op 12 September werd een proclamatie in alle wijken van de stad aangeplakt.

Hier volgt een letterlijke vertaling van haar slotzinnen:

Met het doel om de veiligheid van de troepen afdoende te verzekeren en om kalme te brengen onder de bevolking van Reims, zijn de personen, wier namen hieronder volgen, als gijzelaars door den opperbevelhebber van het Duitse leger vastgehouden. Deze gijzelaars zullen worden opgehangen bij de geringste poging tot wanorde. Ook de stad zal geheel of gedeeltelijk worden verbrand en de bewoners zullen worden opgehangen voor elk vergrijp tegen bovenstaande proclamatie. Dan volgen de namen van 81 van de voornaamste inwoners van Reims, waaronder 4 priesters.

Koninklijk nationaal Steuncomité 1914.

Uit verschillende aanvragen is gebleken, dat het bestaan van het Kon. Nat. Steuncomité 1914 algemeen bekend is, doch dat over de samenstelling, het doel en de werkwijze nadere toelichting gewenscht wordt. De velen, die door giften hun steun verleenden, hebben bovendien het recht te vernemen, wat het Kon. Nat. Steuncomité tot nu toe heeft verricht.

De samenstelling van het Comité is geschied naar de bedoeling van H. M. de Koningin, die op 10 Augustus bijeen riep vertegenwoordigers van Werkloosheidsraad, Algemeene Armencommissie, Nat. Vrouwenraad, het Nederl. Landbouwcomité, den Nationaal Tuinbouwraad en de Maatschappij van Nijverheid en hen uitnodigde samen te werken met de reeds opgerichte plaatselijke commissies tot steun. Wat zijn deze zes organisaties?

Wat de Maatschappij van Nijverheid, de Nat. Tuinbouwraad en het Ned. Landbouwcomité gerekend kunnen worden landbouw en industrie te vertegenwoordigen, is bekend. De Alg. Armencommissie, ingesteld door art. 82 van de Armenwet 1912 is de vertegenwoordiging der armenraden, die weer elk alle verenigingen van armenzorg bijeenbrengen.

De Nat. Vrouwenraad omvat niet minder dan 40 verenigingen, en mag beschouwd worden als de federatie van alles, wat door en voor vrouwen geschiedt.

De Werkloosheidsraad is pas sedert kort, nl. in juni van dit jaar opgericht en is een federatie van negen lichamen, die allen over het geheele land werkzaam zijn, nl. de Nat. Ver. tegen de Werkloosheid; de Ver. van Nederl. Arbeidsbeurzen; de Ver. van Werkloosheidsfondsen, den Nederl. Bond voor werkverschaffing; de Ned. Ver. Landverhuizing; het Ned. Verbond van Vakverenigingen; het Chr. Verbond van Vakverenigingen; het Bureau voor R. K. Vakactie;

het Neutraal Verbond van Vakverenigingen.

De Werkloosheidsraad heeft ten doel samenwerking tusschen genoemde verenigingen bij de bestrijding van de werkloosheid te bevorderen.

Doel van het Kon. Nat. Steuncomité is den band te vormen tusschen die groote nationale organisaties, en de plaatselijke comités, die wegens den heerschenenden nood zijn opgericht, opdat er eenheid en kracht gegeven kan worden aan alle werkzaamheid.

Werkwijze. Om dat doel te bereiken is een commissie van uitvoering benoemd met een uitgebreid secretariaat. Uit de verdere mededeelingen zal wel blijken, waarvoor dat laatste noodig was. In de commissie van uitvoering zijn de zes nationale organisaties vertegenwoordigd. De namen zijn uit den oproep van het Comité voldoende bekend.

De taak, die te verrichten was. Het stel van 't economische leven. Toen het Kon. Nat. Steuncomité optrad, zag het een reusachtige taak voor zich. Het ging er toech om, om werkloosheid te bestrijden, dat wil zeggen, om allereerst te trachten werkloosheid te voorkomen, ten einde daarna te helpen den nood te lenigen van hen, die toch werden getroffen.

Er was plotseling een stagnatie in 't geheele economische leven opgetreden. Het crediet was zoo erg geschokt, dat het bijna opgeheven scheen, het vervoer bijna algemeen gestremd, allerlei grond- en hulpstoffen ontbraken, talrijke arbeiders en leidende personen waren onder de wapenen geroepen. In het kort, alles scheen gedestruiseerd. Bij groote aantallen werden arbeiders ontslagen en zaken stopgezet.

Het Kon. Nat. Steuncomité is onmiddellijk begonnen met pogingen om het economische leven weer in gang te brengen, en is daarbij gesteund door den loop van zaken. Toch is de taak zeer belangrijk geweest.

Samengewerkt is met het militair bestuur om het spoorwegverkeer te verbeteren; belemmering voor de binnenlandse scheepvaart weg te nemen. Zoowel in het algemeen als in bijzondere gevallen is bevorderd dat het crediet voor de nijverheid werd hersteld, al konden niet alle wenschen bevredigd worden.

Een zeer uitgebreide taak was en bleef tot op heden de steun tot het verkrijgen van grond en hulpstoffen. Het was niet alleen het gebrek van vervoer en de oorlogsmoest, maar het was vooral het uitvoerverbod zoowel hier te lande als elders, dat 't voor vele industrieën noodzakelijk maakte om steun te zoeken en ook andere handelsrelatiën aan te knopen. Het Kon. Nat. Steuncomité had hiervoor een zeer uitgebreide correspondentie te voeren, terwijl het secretariaat door besprekingen, per telefoon en telegraaf elke aanvraag met grooten spoed afhandelde, voorgelegd en geleid door twee subcommissies voor het vervoer en de industrie, die zeer snel bemerkten, dat zij eigenlijk één enkele commissie vormden. In die commissie zaten: dr. A. Plate, G. A. Kroller, jhr. J. London, dr. F. G. Waller, mr. J. C. A. Everwijn, J. van Hasselt, G. S. de Clerq, met den ondervoorzitter en algemeen secretaris, benevens de secretarissen mr. J. A. de Brauw en mr. W. van Waterschoot van der Gracht.

Geregeld komen op het bureau talrijke telegrammen en brieven in over moeilijkheden die de industrie ondervindt en door wier opheffing werkloosheid wordt voorkomen.

Van zeer bijzonder aard waren twee bedrijfstakken, wier stilstand niet alleen werkloosheid meebracht, namelijk de tuinbouw en de visscherij. Daardoor toch ging een groote hoeveelheid voedsel verloren, dat ofwel voor voedsel van het eigen

boord en waren, na verloop van eenige dagen, het ondergaane leed geheel vergeten.

Hevige tegenwind, vergezeld van zware regen, vertraagde de reis van den schoener, zoodat hij eerst na verloop van vier dagen de haven van J. binnenliep.

De stad was tegen en op eenige heuvelen gebouwd en zag er uit de baai gezien, allerliefst uit. Bij een wandeling door de stad viel zij erg tegen, daar de meeste huizen, door de gestadige regens verveloos waren en de straten vuil en niet geplaveid. Als handelsplaats is zij niet onbelangrijk. Tal van Europeeschestoomschepen doen haar aan en nemen daar gewoonlijk koffie in.

Adel of aristocratie worden hier niet aangetroffen, men leeft hier broederlijk en genoegelijk onder elkander, indachtig aan de leus der republiek: „Liberté, Egalité en Fraternité.“ Tegenover blanken is de mindere man niet altijd, „Comme il faut,“ en mompelt weleens een scheldwoord hem na, als hij niet dadelijk gereed is een sigaar of sigaret, op verzoek, af te geven. Even nadat de schoener het anker

had laten vallen, kwam de havenmeester in een sloep, bemand met acht man, aanroepen, groette beleefd, en kwam aan boord. Het was een groote, welgebouwde neger met een gegalonneerde pet op en een blauwe jas aan, versierd met vergulde knopen. Hij stelde zich zelf aan den kapitein voor en verklaarde Mathias Knip te heeten. De kapitein heette hem welkom, verzocht hem mede in de kajuit te gaan en vervolgens plaats te nemen.

Het gesprek werd in het Fransch gevoerd en weldra bleek het den kapitein, dat de havenmeester geen inboorling der plaats was; hij sprak het Fransch slecht en gebruikte daarbij dikwijls Spaansche woorden.

„Uw geboorteplaats is zeker niet St. D. en wellicht hebt gij u hier eenige jaren geleden gevestigd. Is dat niet zoo?“ vroeg de kapitein.

„Mijn geboorteplaats is die, waar ik veronderstel, dat gij vandaan komt. Ik verliet haar ongeveer twintig jaren geleden, tegen mijn wil, want ik liet vrouw en kinderen achter, maar kon het leven daar niet langer dulden, in dien toestand mij niet langer bevinden.“

„Waarom hebt gij gedurende den tijd dat gij hier geweest zijt, uw vrouw en kinderen niet bij u doen komen?“

„Menigmaal heb ik hen geschreven en getracht hen over te halen hierheen te komen, doch altijd ontving ik tot antwoord dat er zich nog geen goede gelegenheid, om hierheen te komen, had voorgedaan en zij hoop hadden spoedig bij mij te komen. Na lang wachten en hopen brak eindelijk de dag aan, waarop zij het land, hun geboorteplaats, ongemoeid hadden kunnen verlaten, doch helaas, drie maanden vóór dien tijd stierf mijne vrouw en ik was den kinderen geheel onverschillig geworden. Zij lieten niets van zich hooren.“

„Gij zijt waarlijk raadselachtig en ik moet u ronduit verklaren u niet te begrijpen,“ sprak de kapitein.

„Doe mij het genoegen een kom morgen het middagmaal bij mij gebruiken, wij zullen alsdan na het eten, bij het rooken van een Havana op ons gemak verder over dit onderwerp praten, en gij zult dan te weten krijgen wien ik ben of liever wie ik was.“

„Met genoegen neem ik uw voorstel aan en aangenaam zal het mij zijn dan te vernemen, met wien ik het genoegen heb gehad kennis te maken.“

„Mijn naam,“ zeide de havenmeester, „heb ik ugenoemd, weest thans zoo goed mij te melden hoe gij heet, opdat ik dien naam kan doen schrijven in mijn dagboek, bij de namen van hen die bij mij sympathie hebben opgewekt.“

„Havenmeester,“ sprak toen de kapitein, „het komt mij voor dat gij hier een waar Franschman gewordt zijt. Mijn naam is en morgen hoop ik bij u te komen en verder met u kennis te maken.“

Bij het vernemen van dezen naam glimlachte de havenmeester, doch bedwong zich spoedig.

„Mijn rijtuig zal u te vijf uur des namiddags aan de kade afwachten. Au revoir, je vous salue de bon coeur.“

Des anderendaags te vijf uur, stapte de kapitein in een „victoria,“ bespannen met een prachtige schimmel, die aan de kade op hem wachtte. Na tien minuten rijdens hield het op voor een elegante vierkante

woning, waar men de Hollandsche vlag aan den vlaggestok had opgeheschen. Een knecht opende onmiddellijk de voordeur en wees den kapitein een zijvertrek aan, met verzoek er te willen binnengaan.

De gastheer kwam hem tegemoet, schudde hem hartelijk de hand en stelde hem zijne vrouw en drie andere dames voor.

Een groote spiegel, zes schilderijen — allen zeegezichten, — twaalf rietenstoelen, zes rieten-hobbelstoelen, vier tafels van zakhonhout, een kroon en drie lampen, maakten het huisraad in dit vertrek uit; alles zag er zeer zindelijk uit.

Men nam plaats voor een raam, dat op de haven uitzicht verleende en weldra was het gesprek in volen gang. Na verloop van een half uur trad een klein en zeer netjes gekleed pegurinetje de kamer binnen en riep de huisvrouw toe: „Madame, le diner est servi.“

De kapitein werd geplaast tusschen de gastvrouw en haar zuster; over hem zat de gastheer.

Wordt vervolgd.

volk kon dienen of als waardevol ruilmiddel andere goederen binnen het land moest brengen.

Twee subcommissies hebben zich voortdurend bezig gehouden met de vraag, hoe hier te helpen was.

Die van land- en tuinbouw bestond uit de heeren: P. v. Hoek, jhr. mr. W. Th. C. van Doorn, mr. J. Lint-horst Homan, C. van Lennep, F. B. Löhnis, J. Smid, dr. H. Blink, prof. Is. P. de Voors en J. W. Albarde.

Die voor de visscherij was samen-gesteld uit de heeren J. M. Botte-manne, J. Simons, mr. M. de Mos en mr. J. A. de Wilde.

Ondertusschen hebben de omstan-digheden veroorloofd, dat de tuin-bouw en visscherij weer voor een deel het bedrijf konden hervatten.

Leniging van nood. Uit den aard en de samenstelling van het Kon. Nat. Comité, volgde reeds onmiddellijk, dat het directe verleen van steun, geheel moest worden overgelaten aan de plaatselijke com-missies. Deze konden de omstandig-heden beter beoordeelen en den steun inrichten naar de eischen der om-geving.

Het beginsel waarvan werd uitge-gaan was, dat de nood allereerst in en door de eigen omgeving moest worden gelengd. Vandaar, dat het Kon. Nat. Steuncomité de inzame-ling van gelden ter plaatse nergens heeft willen belemmeren en geen cir-culaires uitzond of collecten hield.

De taak van het Kon. Nat. Co-mité was echter toch nuttig en nood-dig en kon, juist door hare samen-stelling, het beste verricht worden.

Het betrof allereerst het geven van voorlichting over de beste wijze van hulp. Dit moge misschien op-pervlakkig gering schijnen, maar de wijze, waarop steun verleend wordt, is van de grootste betekenis. In het algemeen kan die hulp bestaan in een uitkeering of in werkver-schaffing.

Zooals reeds hiervoor is uiteenge-zet, deed het comité al wat in zijn macht is, om het gewone werk in gang te houden.

Werkverschaffing is echter wat anders. Het is het zoeken van werk voor werklozen. Daarbij doen zich tal van moeilijkheden voor. De Ned. bond voor werkverschaffing trachtte overal juiste denkbeelden ingang te doen vinden om teleurstellingen te voorkomen.

Het Kon. Nat. Steuncomité moe-digt het stagen van den Neder-landschen arbeid voor werkverschaf-fing, evenals dat van de Vereniging van Nederlandsche Arbeidsbeurzen zoo krachtig mogelijk aan en heeft beide in verband met de plaatselijke steuncommissies.

Wanneer de hulp bestaat in een uitkeering, doen zich tal van prac-tische moeilijkheden voor.

Het Kon. Nat. Steuncomité tracht bij de oplossing daarvan behulp-zzaam te zijn. Het bureau heeft con-tact gevonden met de plaatselijke commissies en zal trachten dit zo-danig te onderhouden, dat er met behoud van ieders zelfstandigheid in een zelfden geest wordt gehan-deld. Daar er ongeveer 350 plaat-selijke comité's zijn opgericht, brengt dit een uitgebreid werk mee. In het algemeen heeft het Kon. Nat. Steun-comité ten opzichte der uitkeering de volgende denkbeelden bevorderd:

1o. Zooveel slechts mogelijk is, moet er onderscheid gemaakt worden tusschen den nood als gevolg der tijdsomstandigheden en de armoe, die reeds bestond. Treedt voor den eersten het Steuncomité op, zoo dient de bestaande armoe geheel voor rekening van armenzorg te blijven.

2o. De geldelijke uitkeering aan arbeiders, die zich verzekerd hadden tegen de financiële gevolgen van werkloosheid, worde door werkloos-zekassen en -fondsen uitgekeerd. Het voorstel van Minister Treub aan de gemeentebesturen schied de mogelijkheid om dit te doen buiten de steuncommissies om.

3o. De uitkeeringen aan arbeiders, die in vak- of algemeene werklieden-vereeningingen georganiseerd zijn, kun-nen het doelmatigst gegeven en ge-controleerd worden door de besturen der vereeningingen.

Een tweede taak van het Kon. Nat. Steuncomité in zake de uit-keeringen betreft de voedingsmid-delen.

In beginsel verdient het de voor-keur de uitkeeringen te doen in geld en ieder vrij te laten dit te beate-den naar goeddunken.

Er is echter in deze abnormale omstandigheden reden om te ver-wachten, dat van daar regel zou moeten worden afgeweken. Allereerst zou de nood wel eens zoo groot kunnen worden, dat men bij een nood moeten zijn den honger te stillen door de allernoodzakelijkste voe-dingsmiddelen uit te reiken. Vooral echter zijn de gevaren niet denk-beeldig, dat enkele soorten voedings-middelen schaarsch of duur zouden worden, hetzij doordat b.v. niet genoeg groenten geconserveerd wer-

den, hetzij doordat de uitvoer te-geen hooge prijzen te groot werd, hetzij aan gebrek aan invoer.

Reeds van het begin af heeft het Kon. Nat. Steuncomité de vragen, die zich hierbij voordoen, nauwkeu-rig onderzocht door een speciale subcommissie voor levensmiddelen. Commerciële overwegingen maken het niet geraden, uitvoerige mede-deelingen te doen over de stappen, die reeds zijn gedaan.

Een gelijksoortige taak werd door het Kon. Nat. Steuncomité reeds ter hand genomen in zake de kleed-ing, dekking en schoeisel voor de noodlijdenden.

Ten slotte is het de taak van het Kon. Nat. Steuncomité, waarvoor het bij uitstek een beroep deed op de milddadigheid, om bij te sprin-gen waar de plaatselijke hulp te kort schiet.

Verscheidene aanvragen zijn reeds in allerlei streken van 't land ge-daan om financiële steun. Uiter-aard wordt elke aanvraag nauw-keurig onderzocht, meestal door eigen onderzoek of anders door be-voegde beoordeelaars om voorlich-ting te vragen. Individuele aan-vragen worden steeds naar de plaat-selijke commissies verwezen, en deze zijn het, die haar aanvragen tot het Kon. Nat. Steuncomité kunnen richten. Reeds zijn enkele toegestaan. Terwijl later de handelingen van de commissie van uitvoering bekend zullen worden gemaakt, zou het haar werk zeer belemmeren, en zou het bovendien weinig strooken met de belangen, die behartigd worden, indien het optreden op dit gebied publiek gemaakt zou worden. Of-schoon dit voor de hand ligt, zou uit het stilzwijgen van het Kon. Nat. Steuncomité ten onrechte afgeleid kunnen worden, dat het niet even-zeer als de plaatselijke commissies hielp den nood te lenigen.

Er is reeds mede aangevangen en er zal ongetwijfeld nog zeer veel geld noodig zijn. Het Kon. Nat. Steuncomité meent dan ook te mo-gen mededeelen, dat de oproep om steun van kracht blijft. Die oproep gelde vooral de personen, die mede door de hulp van het comité aan 't werk en in verdiensten bleven, in het bijzonder de nijverheidsonderne-mingen en de handelszaken, waar-van er enkele buitengewone verdien-sten maken konden.

Berichten uit de Kolonie.

Kerkelijke Berichten.

Op verzoek van de Romeinse Congregatie de Propaganda Fide, waar-onder het Vicariaat van Curaçao ressorteert, heeft de Hoogerw. Pa-ter Provincialis, P. fr. G. WOLSKY voorgeschreven, dat in alle kerken gedurende drie dagen dankgebeden zullen worden gehouden voor den gelukkigen en voorspoedigen afloop der Pauskeuze.

Daar tevens dezelfde Congregatie versocht publieke gebeden te willen uitschrijven voor het spoedig her-stel van den vrede, zal voortaan behalve de dagelijksche gebeden voor den vrede onder alle H. Missen, ook nog des Zondags onder het Lof de psalm Miserere gezongen worden en het Rozenhoedje voor dezelfde inten-tie gebeden worden.

Goede reis.

De Hoogerw. Pater Magister L. THIELINGA, gezolmachtigd afgavaar-digde van den Hoogst Eerwaardigen Pater Generaal H. CORMIER, heeft zijn visitatiereis voortgezet naar Trinidad. Z.H.E.W. is in gezelschap van den Eerw. Br. LUDOVIEK met de Prins Frederik Hendrik Bonderdag-middag vertrokken en zal trachten van Trinidad uit verbinding te krij-gen met onze Bovenwindische eilan-den, waarna Z.H.E.W. weder verder trekt naar de Ver. Staten van Noord Amerika.

Stadsgeneesheer.

Dr. H. FERGUSON volhardt bij zijn besluit om met ingang van 1 Nov. a. s. af te treden als stadsgenees-heer. Dr. J. P. EVERTS, H. werd als diens opvolger benoemd.

Wij hebben het besluit van Dr. FERGUSON te eerbiedigen en verheugen ons, dat deze algemeen geach-te medicus ten minste op Curaçao blijft om zijn praktijk als civil ge-neesheer en als oculist uit te oefenen.

Vooral in deze laatste qualiteit zal Z.E.d. nog veel medewerken tot het algemeen belang van ons eiland, daar het geen gering voorrecht is, zulk een kundigen oogdokter in de midden te bezitten, die daaren-boven nog menig vreemdeling tot ons trekt.

Het ga Dr. FERGUSON goed; moge Z.E.d. nog veel lijden wegnemen of verzachten; moge zijn naam als waardig oculist steeds toenemen en hij als zodanig algemeen gezocht blijven ook onder onze naburen. Van een scheiding tusschen haven-

dokter en stadsgeneesheer hoorden wij nog maar niets, doch, als de drukte in onze haven, bij normale tijden, blijft toenemen, zal dat er toch eens van moeten komen.

Met het volste vertrouwen begroe-ten wij Dr. EVERTS als stadsgeneesheer, ook in zijne handen weten wij het toezicht op de algemeene gezondheid der stad en op de binnen-komende schepen veilig. Aan zijn verantwoordelijkheidsgevoel twijfelen wij niet, zijn jarenlange, drukke praktijk in ons midden staat ons daar borg voor.

Regen.

Zou de regentijd nu dan toch wer-kelijk hebben ingezet?

Donderdagavond viel de eerste bui, des nachts en Vrijdagmorgen telkens weer een.

Vrijdagmorgen 9 uur gaf de re-genmeter op het fort 14 mm. aan. 't Is nog niet veel, maar 't is toch al iets. En het ziet er uit, of er nog meer komt.

Nu, er zal nog heel wat moeten vallen voor het genoeg is en de oogst van 1914 - 1915 verzekerd. Jammer, dat de regen weer niet algemeen is. In de Benedendistricten had het Donderdagavond en 's nachts niet geregend, ook niet verderop in de Bovendistricten, dus alleen in en rondom de stad. Maar in de laatste weken is er telkens dan hier, dan daar een aardig buitje gevallen. Evenwel de groote, algemeene regen om te planten moet nog vallen.

Ook vreezeu wij, dat Aruba en Bonaire nog niet veel gehad hebben. God geve ons spoedig een flinken, algemeenen regen, dan zal de groot-ste ellende spoedig geleden zijn.

Panamakanaal.

De HEG. Heer Gouverneur heeft van Zijne Excellentie, de Minister van Koloniën, officiële mededeeling ontvangen, dat sinds Augustus II het Kanaal open is voor schepen van minder dan 30 voet diepgang. De plechtige opening zal geschieden in Maart 1915.

Later zal worden bekend gemaakt, wanneer het Kanaal ook toeganke-lijk zal zijn voor schepen van groot-ter diepgang dan 30 voet.

Venezuela.

Dato 22 October heeft de wn. Pre-sident van Venezuela een nieuw mi-nisterie benoemd:

Dr. PRIMO M. ARCAJA Binnenl.

Zaken: Grt. IGNACIO ANDRADE Buitenl.

Zaken: Dr. ROSEN GARCERAN Financien. Grt. M. V. CASTRO ZAVALA Oor-log en Marine.

Dr. SANTIAGO FONTVEROZ Handel en Nijverheid.

Dr. LUIS VELEZ, Openbare Werken. Dr. F. GUEVARA ROJAS, Onderwijs. Dr. ALEJANDRO URBANEJA, Procu-reur generaal.

Dit is een voorbereiding voor din-gen die aanstaande zijn. Heel goed staan de zaken niet.

Vaderlandslevend.

De Gouverneur heeft gisteren in de C. Cr. bekend laten maken, dat iemand, die onbekend wenscht te blijven, de toezegging heeft gedaan ten behoeve van het fonds voor Na-tionale Verdediging 3% te zullen storten van de waarde zijner grond-eigendommen.

Prachtig! Dat is, voor zoo ver wij weten, No 1 op Curaçao. Wie volgt?

Misdaad.

Zaterdagavond is een afschuwelijke misdaad gepleegd aan het strand van het Schottegat. Een man, een zekere JOHANNES JUAN ANTONIO, be-vond zich daar met een vrouwspersoon en werd overrompeld door een troep personen, die hem met steenen en stokken sloegen en messteken toebrechten, waarna zij hem in het water gooiden en hem aan zijn lot over lieten, toen zij dachten dat hij verdrinken was. Maar het koude water schijnt zijn levensgeesten weer opgewekt te hebben, zoodat hij zich uit het water kon redden en, hoewel met moeite, een politiewacht kon bereiken. Onmiddellijk heeft de wn. Commandant J. H. BOERAN, den dokter ontboden. Hij wordt thans in het St. Elisabeths-gasthuis verpleegd en, naar wij vernemen, is zijn toestand bevredigend.

Gelukkig kon de Politie, die zich zeer actief toonde, onmiddellijk de hand leggen op de boosdoeners en alles in beslag nemen, wat met deze misdaad in betrekking stond. Den geheelen nacht heeft zij ervoor moe-ten opofferen.

Als verdachten van deze gruwel-daad bevinden zich een zevental personen, mannen en vrouwen, in hechtenis.

Onze financiën.

Het 3e kwartaal van 1914 was over het algemeen niet slechter dan dat van 1913.

't Is te hopen, dat wij door den

PERSONAS PÁLIDAS

son pálidas porque no sacan suficiente nutrición de lo que comen. Necesitan la Emulsión de Scott

[de Aceite puro de Hígado de Bacalao con Hipofosfitos]

que es un alimento concentrado productivo de sangre rica, fuerzas, carnes y vigor.

Asegúrese bien que sea la

EMULSION DE SCOTT

oorlog niet te veel achteruit sukkel-en, we waren zoo aardig aan 't bij-spijkeren.

Vissscherij.

De vischvangst is buitengewoon groot dezer dagen. Men zegt: een goed teeken van komenden regen. 't Kan zijn; maar zeker brengen die groote vangsten goed en goedkoop voedsel onder de menschen.

„Vrede door Recht.”

Daar zal wel iemand zijn, die niet naar vrede verlangt; maar niet allen gaan in de goede richting om dien ook te vinden. Men mag nog zoo van goeden wil zijn als men niet begint met „Glorie aan God in den hooge” zal er nimmer „vrede op aarde” komen.

Daarom gaan wij niet mede met vereenigingen, die naar vrede trach-ten, maar dien niet zoeken op gods-dienstigen bodem.

Den Heer MEERDINK danken wij intusschen voor de toezending van het Orgaan der Vereeniging.

Nieuwe Motorboot.

Met de stoomboot *Nickerie*, die de-zer dagen hier zal binnenkomen, wordt de nieuwe motorboot voor den Gouverneur verwacht.

Deze boot is geheel Hollandsch fabrikaat van het gunstig bekende systeem KROMHOUT evenals de nieu-we loodsboot.

Officiële berichten.

Aan den onderwijzer 3de klasse aan den Hendrikschool alhier, J. G. Veeris, is tot herstel van ge-zondheid een week verlof verleend.

Aan den marechaussee 1ste klasse in deze kolonie, P. J. Marien is op zijn verzoek, wegens fysieke onge-schiktheid voor den dienst, eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

De Gouverneur heeft eene quaran-taine van tien dagen, met inbegrip van de reis, vastgesteld voor sche-pen komende van Santiago de Cu-ba, wegens het zich voordoen van gevallen van pest aldaar.

Aan den onderwijzer 1ste klasse aan de Hendrikschool alhier L. W. van Eps is tot herstel van gezond-heid een maand verlof verleend.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven ena.

Sefiorita Artoeta, Francisca Antonia, Pe-dro Alba para entregar a Maria Alba, Helena Alexander, Servania Biscoop, Mar-tina Carales, Estevan A. Chirinos alba sch: „Mina”, De Marchena, Carolina Justina Fernán, Dorothea Gosl, Usamenlijke Ver-krigings van Guilleum Eusebio Joubert, Teodoro Garcia, Emilio Henriquez, Ana-tita Letto, Cayetano Martinez, Mrs. E. O. Penso, Luisa Maria Vibo, Natalia of Teodoro Vibo.

Aangestelde stakken: Josefa N. de Méndez, Enrico Ghedin, Benilda Gob, Gebra. Jpnckheer en een rebus aan Inno-cencio Sillingard, San Juan de P. B.

Niet voor verzending vatbaar twee brie-ven geadresseerd aan Maria N. Goelos para entregar a Pedro Janga en Simon Letto ubit?

Drukwerk. Joaquín Nuñez y Sra. Drukwerk zonder adres. National Cloak & Suit Company.

Muziekuitvoering.

PROGRAMMA.

- 1 Le puy de Dôme...March...D. Regent
- 2 Tempelwelhe...Ouverture...Kéler-Béla
- 3 Dollarwalzer...L. Fall
- 4 Moxyta...Fantaisie (1e uitv)...Mougeot
- 5 De Ruyterhulde March J. P. Bostalfon
- 6 Les Petits oiseaux...Fant. pour Saxo- phone Alto...J. Christophe
- 7 Le Carline...Mazurka...L. Ganne
- 8 Maira Gertrudis...Danzo...Madonado

Zondagavond om 7.30 uur Overzijde.

Ratten.

Gedurende de laatste 8 dagen ver-den in het fiskaat aangebracht en door middel van petroleum verdeeld: 17 ratten.

Buitenland.

„Tot het Uiterste!”

In een bericht uit New York aan de „Times” wordt gemeld, dat de nieuwe Duitse gezant in Mexico, von Eckhardt, pas aldaar aange-komen, verhaald heeft, dat hij kort vóór zijn vertrek een onderhoud had met den Duitseken keizer. De keizer zou hem hebben gezegd: „Wij moeten Frankrijk overmeester-en of sterven. Parijs moet worden genomen en het Fransche leger onderworpen, daar de bedreiging van het Fransche militarisme voorgoed vernietigd moet worden.” Hoe lang het zou duren, eer het Joel was bereikt, was natuurlijk niet te zeg-gen, maar het Duitseke leger zou Parijs nemen!

Is Duitschland gereed den strijd te strijden tot het uiterste, ook Engeland koestert geen ander plan. De „Evening Standard” acht de verklaring van minister Churchill, dat Engeland een miljoen soldaten zal noodig hebben, een duidelijk bewijs voor den vastbesloten wil der regering om den oorlog tot het uiterste voort te zetten. De vrede moet geteekend worden of te Londen of te Berlijn. Englands doel is, te zorgen, dat het thans levende geslacht niet nog eens een oorlog zal hebben te voeren. Op denzelfden toon en in denzelfden geest schrijven ook andere Engel-sehe bladen.

Lord Charles Beresford onlangs te Leeds het woord voerende, sprak zijn medelijden met de Duitschers uit, wanneer de groote Italiaische bondgenooten der Engelsen er bij zouden komen!

Als de regeling komt, moet de meest volledige vergoeding aan Bel-gië gegeven worden voor de wreed-heden, jegens dit land bedreven. Wij moeten, zeide hij, in de eerste plaats aan België denken. De oor-log moet in Berlijn geregeld worden. Elk schip van de groote Duitseke

Exclusive Agent for the Dutch W.